

Asia: VN/28631/2021

Lausuntopyyntö työryhmän loppumietinnöstä yrityksen saneerauksesta annetun lain kehittämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pörssisäätiön lausunto yrityssaneerauslain muuttamista koskevasta työryhmän loppumietinnöstä

Tausta

Oikeusministeriö on pyytänyt Pörssisäätiön lausuntoa työryhmän välimietinnöstä yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamiseksi (Yrityssaneerauslain muuttaminen: maksukyvyttömyysdirektiivin täytäntöönpano, jäljempänä ”välimietintö”). Pörssisäätiö kiittää lausuntopyynnöstä. Pörssisäätiö edistää arvopaperisäästämistä ja arvopaperimarkkinoita.

Oikeusministeriö asetti 29.1.2020 työryhmän valmistelemaan EU:n maksukyvyttömyysdirektiivin edellyttämät ja hallitusohjelman tavoitteita toteuttavat muutokset yrityksen saneerausta koskevaan lainsäädäntöön sekä direktiivin edellyttämät, kaikkien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuutta koskevat toimenpiteet. Työn tavoitteeksi asetettiin erityisesti edistää yritysten mahdollisuutta päästä riittävän varhaisessa vaiheessa joutuisaan ja kustannuksiltaan kohtuulliseen saneerausmenettelyyn.

Työryhmän työ jaettiin kahteen osaan siten, että direktiivin täytäntöönpanoa koskevat ehdotukset valmisteltiin ensin (työryhmän välimietintö) ja muut kuin direktiivistä johtuvat muutostarpeet arvioitiin tämän jälkeen (työryhmän loppumietintö). Työryhmän välimietintöä koskeva lausuntokierros järjestettiin 18.5.–2.7.2021 ja työryhmän välimietintöön perustunut hallituksen esitys HE 238/2021 vp annettiin eduskunnalle 20.1.2022. Työryhmän loppumietinnön ja siihen saatavan lausuntopalautteen pohjalta valmisteltava hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2022.

Lausunto

Yleisesti ottaen välimietinnössä esitetyt muutosehdotukset ovat perusteltuja ja huolellisesti laadittuja. Yleisellä tasolla on positiivista, että yrityssaneeraukseen hakeutumisista jo varhaisessa vaiheessa helpotetaan, sillä yrityssaneerauksen aloittaminen riittävän aikaisessa vaiheessa on omiaan parantamaan saneerausmenettelyn onnistumisen todennäköisyyttä. Tätä on pidettävä niin yhtiön, osakkeenomistajien kuin velkojien edun mukaisena.

Pörssisäätiö kuitenkin huomauttaa yleisellä tasolla, ettei insolvenssilainsäädännön uudistukset saa johtaa osakeyhtiön sidosryhmien välisen toimivallanjaon hämärtymiseen, eikä insolvenssilainsäädännön uudistuksilla saa heikentää vähemmistöosakkeenomistajien asemaa suhteessa yhtiön johtoon tai yhtiön isoihin velkoihin.

Osakeyhtiölain mukaisessa osakeyhtiön toimielimien välisessä toimivallanjaossa lähdetään siitä, että osakeyhtiön ylintä päätösvaltaa käyttävälle toimielimelle, eli yhtiökokoukselle, on annettu tehtäväksi päättää yhtiöön liittyvistä perustavanlaatuisista asioista. Tällaisia perustavanlaatuisia yhtiön toimintaan ja sen luonteeseen sekä toiminnan jatkuvuuteen vaikuttavia asioita ovat esimerkiksi sulautumisesta, jakautumisesta, yhtiöjärjestyksen muuttamisesta ja selvitystilaan asettamisesta päättäminen. Saneerauksen vaikutukset yhtiön toimintaan ovat käytännössä yhtä perustavanlaatuisia kuin sulautuminen, jakautuminen ja selvitystilaan asettaminen, joten saneeraukseen hakeutumisesta päättäminen sopii yhtiökokouksen tehtäviin paremmin kuin hallituksen tehtäviin.

Työryhmän välimietinnön pohjalta annetussa hallituksen esityksessä ehdotettiin siirrettäväksi yhtiökokoukselle kuuluvaa toimivaltaa yhtiön hallitukselle. Tätä muutosta perusteltiin, sillä että yhtiökokouksen tai osuuskunnan kokouksen edellyttäminen hidastaisi saneerausasian käsittelyä ja aiheuttaisi ylimääräisiä kustannuksia.

Edellä mainittuja perustelut ovat heikkoja. Tehty muutos ei kuitenkaan merkittävästi nopeuttaisi saneerausasian käsittelyä, sillä jo ennen muutoksia lain mukaan hallitus voi tehdä saneeraushakemuksen, jos asia on kiireellinen. Tällöin hallituksen on viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle käsittelemään hakemuksen jatkamista. Toisin sanoen, myös ennen ehdotusta voimassa ollut lainsäädäntö mahdollisti nopean etenemisen saneerausasiassa. Lisäksi yhtiökokouksen sivuuttaminen saneerausasian alkuvaiheessa on omiaan vaarantamaan saneerauksen toteutumisen, sillä esimerkiksi velkojille suunnatut osakeannit edellyttävät yhtiökokouksen päätöstä. Myös saneerauksen toteutumisen turvaamisen kannalta on perusteltua pitää päätösvalta saneeraukseen hakeutumisesta yhtiön ylimmällä toimielimellä ja varmistaa osakkeenomistajien tuki saneeraukselle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Pörssisäätiö painottaa, että vastaavanlaisten osakkeenomistajien asemaa heikentävien muutosten tekemisestä tulee ehdottomasti jatkossa pidättäytyä insolvenssilainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Annamme mielellämme lisätietoa lausunnostamme.

Collin Jesse
Pörssisäätiö